

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip allanngortinneqarnissaat pillugit inatsisissatut siunnersuummut missingiutip (Nuummi inissiisarfimmi kinguaassiuutitigut pinerluuteqarsimasut katsorsarneqarnissaannut inissanik pilersitsineq, ukiukitsunik pinngitsaaliilluni atoqateqarsimasoqartillugu pineqaatissiisutit sakkortusineqarnerat, inissiisarfinni imigassamik aanngajaarniutinillu atuinnginnissamat suliniutit, nikanarsaataasumik ajuallatsitaarujuussuarnermi eqqunngitsuliorfigineqartoq suliassanngortitsinngikkaluartoq unnerluussisussaataasut pineqaatissiinertaqanngikkallartumik unnerluussisinnaaner, inatsisit unioqqutillugit aningaasatigut iluanaaruteqartarnerup pinerluutinngortinnera, iluanaarutitik arsaarinnissinnaanerup annertusinera, aamma nakkutigineqartussanngorluni eqqartuunneqarnermut atatillugu tarnip pissusiinik ilisimasalimmit katsorsarneqarnissamat pequneqarneq) Namminersorlutik Oqartussanit akuersissutigineqarnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut (Ineqarnermut, Attaveqarnermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarneranut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

(Ineqarnermut, Attaveqarnermut, Aatsitassanut, Inatsisit Atuutsinneqarneranut Naligiissitaanermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi inatsisip aamma Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsisip arlalinnik allannguuteqarnissaat pillugu inatsisissatut siunnersuut manna Naalakkersuisut saqqummiussinnaamassuk assorsuaq nuannaarutissaavoq.

Kalaallit Nunaanni qallunaat oqartussaaffeqarfiisa ineriartortinneqarnissaat pillugu qallunaat naalakkersuisunik pitsaalluinnartumik suleqateqarsimanerup siunnersuut inerneraa. Inatsisissatut siunnersuut allannguutissanik arlalinnik imaqarpoq, taakkulu ilaatigut Naalakkersuisut Inatsisartullu kissaataat tunuliaqutaralugit aamma Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiveqarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinni oqallisiginnineq tunuliaqutigalugit suliarineqarput.

Peqatigitillugu pinerluttulerinermi inatsimmi nutaaliortoqarnissaanik siunnersuut kinguneqarpoq, tassami siullerpaamik pinerluttulerinermi inatsimmi aalajangersakkap unioqqutinneqarnerani pineqaatissiinerup qaffasissusaa piviusoq pillugu najoqqutassat ersarinnerisut pingaarnertut tunngaviumillu aalajangersaavigineqarnissaat politikikkut siunertaralugu inatsisiliortoqarmat. Taamaalilluni ukiukitsut, imaappoq inuit 18-it inorlugit ukiullit, pinngitsaaliillugit atoqatigineqarsimatillugit pineqaatissiinermi pineqaatissiisarnerup qaffasissusaata 50%-ianik qaffaanermik suliartoqarnissaa inatsisissatut siunnersuutikkut naatsorsuutigineqarpoq.

Siunnersuummi taamaalilluni Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu atugarliortut suliniuteqarfigineqarnerisa patajaallisaavigineqarnissaat pillugu ataatsimoorussamik kalalaallit – qallunaallu suleqatigiiffiata, Inatsisartut aalajangernerat tunuliaqutaralugu pilersinneqartup, innersuussutaat ataaseq siunnersuutikkut naammassineqarpoq.

Uani suleqatigiissitat ilaat Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu atugarliortut atugarisaasa pitsanngorsaavigineqarnissaannut piviusunik innersuussinissamik suliassinneqarpoq, aamma meeqqat kinguaassiutitigut atorneerlunneqartarnerannut ajornartorsiuteqarnerup aaqiiviginissaanut suliniuteqarnermi inummut 18-it inorlugit ukiulimmut pinngitsaaliilluni atoqateqarsimanerup imaluunniit allatigut kinguaassiutitigut atoqateqarsimanerup pineqaatissiisutigineqartarnerisa sakkortusineqarnissaat taakkua innersuussutaasa ilagaat.

Peqatigisaanik UKA 2019/138-imi Inatsisartut aalajangiinerat siunnersuummi naammassineqarpoq, taannalu UPA 2020-imi ulloq 22. maj 2020 akuersissutigineqarpoq, tassani Kalaallit Nunaanni unnerluussisussaataasut meeqqanik kinguaassiutitigut innarliisoqarsimatillugu pineqaatissiisarnerit sakkortusineqarnissaannik ujartuinissaat innersuussutigineqarpoq. Taamatuttaaq pinerluttulerinermi inatsimmi § 147 malillugu pineqaatissiisarnermut killissarititaasut qaffanneqarnissaat pillugit, inummut annertuumik navialisitsisinnaasumik pinerluuteqarnermik suliani pineqaatissiisarnerup qaffanneqarnissaata periarfissinneqarnissaa siunertaralugu, Naalackersuisut inatsisinut atuutsitsinermut naalackersuisumut noqqaassutaannut siunnersuut tulluarpog.

Taassuma saniatigut inatsisissatut siunnersuut pinerluttulerinermi inatsimmik eqqartuussisarnermillu inatsimmik allannguutissanik imaqarpoq, taakku ilaatigut nikanarsaataasumik ajullatsitaarujussuarnermi eqqunngitsuliorfigineqartoq suliassanngortitsinngikkaluartoq unnerluussisussaataasut pineqaatissiinertaqanngikkallartumik unnerluussisinnaanerit pillugu Inatsisartut UKA 2018/104-imi aalajangigaannik naammassinnippot, soorluttaaq inatsisit unioqquutillugit aningaasatigut iluanaaruteqartarneq, arsaarinnissuteqartarneq aamma pillaatisiap inissiisarfinni atorneqarnerani najukkap qanittuaniinnissamik tunngaviup avaqqunneqarsinnaaneramik periarfissaq, taamaalilluni kinguaassiutitigut pinerluuteqarsimasut Nuummi inissiisarfinnut nuunneqarsinnaanngornerat, tassani inissat katsorsarneqarnissamik neqeroorutitallit pilersinneqassammata, siunnersuummi imarineqartut.

Naggataagut inissiisarfinni imigassamik- ikiaroorartumillu atorneerluinerit akiorneqarnissaannut suliniutissanik siunnersuut imaqarpoq. Tamanna inissiisarfinni inissinneqarsimasunik pulaartunillu misissuisinnaanernik periarfissat annertusinerisigut pissaaq. Suliniutit taakku 2021-imut aningaasanut inatsimmi Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittut qimmimik ikiaroorartulerisumik pissarsinissaannut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimaneranut atatillugu isiginiarneqassapput.

Taama oqaaseqarlutik immikkoortoq Inatsisartuni oqaluuserisassanngorlugi Naalackersuisut tunniuppaat.